

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 10. februára 2011 (*)

„Priame dane – Voľný pohyb kapitálu – Daň z dedičstva – Dedičstvo zanechané neziskovým organizáciám – Odmietnutie uplatniť zníženú sadzbu dane v prípade, ak tieto organizácie majú svoje sídlo v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom mal porušiť skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce – Obmedzenie – Odôvodnenie“

Vo veci C-25/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal de première instance de Liège (Belgicko) zo 7. januára 2010 a doručený Súdnemu dvoru 15. januára 2010, ktorý súvisí s konaním:

Missionswerk Werner Heukelbach eV

proti

Belgickému kráľovstvu,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory J. N. Cunha Rodrigues, sudcovia A. Arabadjiev, U. Löhmus (spravodajca), A. Ó Caoimh a P. Lindh,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. októbra 2010,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Missionswerk Werner Heukelbach eV, v zastúpení: J. Roseleth, avocat,
- belgická vláda, v zastúpení: M. Jacobs a J.-C. Halleux, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci E. Jacobowitz, avocat,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Lyal a J.-P. Keppenne, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 18 ZFEÚ, 45 ZFEÚ, 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi neziskovou organizáciou Missionswerk Werner

Heukelbach eV (alej len „Missionswerk“) a Belgickým kráľovstvom, ktorého predmetom je odmietnutie Belgicka uplatniť zníženú sadzbu dane na práva súvisiace s dedičstvom, ktoré nadobudla uvedená organizácia.

Právny rámec

Právna úprava Únie

3 Podľa článku 1 smernice Rady 88/361/EHS z 24. júna 1988, ktorou sa vykonáva článok 67 zmluvy [článok zrušený Amsterdamskou zmluvou] (Ú. v. ES L 178, s. 5; Mim. vyd. 10/001, s. 10):

„1. Bez toho, aby tým boli dotknuté nasledujúce ustanovenia, musia členské štáty odstrániť obmedzenia pohybu kapitálu platné pre tuzemcov členských štátov. Aby sa zjednodušilo vykonávanie tejto smernice, pohyb kapitálu sa klasifikuje v súlade s nomenklatúrou v prílohe I.

2. Prevody v súvislosti s pohybom kapitálu sa uskutočňujú za rovnakých devízových podmienok ako platby týkajúce sa bežných transakcií.“

4 Medzi pohybmi kapitálu vymenovanými v prílohe I smernice 88/361 sa v bode XI nachádzajú „Pohyby kapitálu osobnej povahy“, ktoré zahŕňajú dedičstvá a odkazy.

Vnútroštátna právna úprava

5 Článok 59 bod 2 zákonníka o dani z dedičstva, zavedeného kráľovským nariadením č. 308 z 31. marca 1936 (*Moniteur belge* zo 7. apríla 1936, s. 2403) a potvrdeného zákonom zo 4. mája 1936 (*Moniteur belge* zo 7. mája 1936, s. 3426, alej len „zákoník“), stanovuje, že sadzba dane z dedičstva a z prechodu majetku v prípade smrti sa znižuje „na 7 % v prípade odkazov v prospech neziskových asociácií, podporných poisťovní alebo národných združení podporných poisťovní, profesijných združení a medzinárodných neziskových asociácií, súkromných nadácií a verejnoprospešných nadácií“.

6 Podľa článku 60 ods. 1 zákonníka v znení programového dekrétu valónskej vlády z 18. decembra 2003 o rozličných opatreniach v oblasti regionálnych daní, finančnej a dlhovej správy, organizácie trhov s energiou, životného prostredia, poľnohospodárstva, miestnych a podriadených právomocí, dedenia a bývania a verejnej služby (*Moniteur belge* zo 6. februára 2004, s. 7196) sa znížená sadzba dane upravená v článku 59 bode 2 uvedeného zákonníka uplatňuje iba na organizácie a inštitúcie spĺňajúce nasledujúce podmienky:

„a) organizácia alebo inštitúcia musí mať sídlo:

– buď v Belgicku,

– alebo v členskom štáte Európskeho spoločenstva, v ktorom mal poručiť skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce v okamihu svojej smrti, alebo v ktorom mal predtým skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce;

b) organizácia alebo inštitúcia musí v tomto sídle v okamihu začatia dedičského konania sledovať predovšetkým a nie vo vlastnom záujme ciele environmentálnej, dobročinnnej, filozofickej, náboženskej, vedeckej, umeleckej, pedagogickej, kultúrnej, športovej, politickej, odborovej, profesijnej, humanitárnej, vlasteneckej alebo občianskej povahy, ciele vzdelávania, starostlivosti o ľudí alebo o zvieratá, sociálnej pomoci alebo zaškoľovania osôb do spoločnosti;

c) organizácia alebo inštitúcia musí mať svoje štatutárne sídlo, svoju ústrednú správu alebo svoju hlavnú prevádzku na území Európskej únie.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

7 Missionswerk je náboženská asociácia so štatutárnym sídlom v Nemecku. Holografným závetom z 5. novembra 2003 bola táto asociácia určená za univerzálneho dediča majetku pani Renardieovej, belgickej štátnej príslušníčky. Poružka žila celý svoj život v Belgicku a zomrela v Malmedy (Belgicko) 12. júna 2004.

8 Dňa 14. júna 2005 podala Missionswerk vyhlásenie o dedení po zosnulej na Administration de l'enregistrement et de domaines de Malmedy (finančná a majetková správa v Malmedy, ďalej „správa“) a následne zaplatila daň z dedičstva, ktorú požadovala správa, a to s hraničnou sadzbou 80 % vo výške 60 038,51 eura.

9 Listom z 1. decembra 2005 Missionswerk požiadala uvedený orgán o zvýhodnenie spočívajúce v znížení sadzby dane z dedičstva upravené v článku 59 ods. 2 zákonníka. Táto žiadosť bola zamietnutá s odôvodnením, že uvedená asociácia nespĺňa podmienky stanovené v článku 60 ods. 1 tohto zákonníka.

10 Listom zo 7. augusta 2006 Missionswerk požiadala správu o vrátenie rozdielu medzi sumou dane vyplývajúcou z uplatnenia hraničnej sadzby a sumou dane vyplývajúcou z uplatnenia zníženej sadzby. Túto žiadosť uvedený orgán zamietol s odôvodnením, že nebolo dostatočne preukázané, že pani Renardie bývala alebo pracovala v Nemecku.

11 Vo svojej žalobe podanej na vnútroštátny súd sa Missionswerk domáhala vrátenia sumy dane z dedičstva prevyšujúcej sumu dane vyplývajúcu z uplatnenia zníženej sadzby, ktorej priznanie požadovala. Táto asociácia tvrdí, že článok 59 bod 2 a článok 60 ods. 1 zákonníka diskriminujú obyvateľov Valónska, ktorí závetom zanechajú svoj majetok charitatívnym asociáciám alebo organizáciám sídliacim v členských štátoch Európskej únie, v ktorých tieto osoby nikdy nebývali ani nepracovali.

12 Za týchto okolností Tribunal de première instance de Liège rozhodol konanie prerušiť a Súdnemu dvoru položil túto prejudiciálnu otázku:

„Je potrebné vykladať články 18 [ZFEÚ], 45 [ZFEÚ], 49 [ZFEÚ] a 54 [ZFEÚ] tak, že zakazujú, aby zákonodarca členského štátu prijal alebo udržiaval v platnosti pravidlo, ktorého cieľom je vyhradiť výhodu zdanenia zníženou sadzbou dane vo výške 7 % neziskovým asociáciám, podporným poisťovniam alebo národným združeniam podporných poisťovní, profesijným združeniam a medzinárodným neziskovým asociáciám, súkromným nadáciami a verejnoprospešným nadáciami, ktoré majú sídlo v členskom štáte, v ktorom mal poružka – valónsky rezident – v čase smrti skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce, alebo v ktorom mal predtým skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce?“

O prejudiciálnej otázke

O identifikácii relevantných ustanovení práva Únie

13 Vnútroštátny súd položil svoju prejudiciálnu otázku, odvolávajúc sa na články 18 ZFEÚ, 45 ZFEÚ, 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ. Európska komisia sa však domnieva, že situácia vo veci samej patrí do pôsobnosti voľného pohybu kapitálu.

14 V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné konštatovať, že pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa

zlu?ite?nosti ustanovení vnútroštátneho práva v oblasti výberu dane z dedi?stva s právom Únie, tak vo?ný pohyb pracovníkov (?lánok 45 ZFEÚ) ako ani sloboda usadi? sa (?lánky 49 ZFEÚ a 54 ZFEÚ) nie sú relevantné.

15 Pokia? ide ?alej o vo?ný pohyb kapitálu, je potrebné pripomenú?, že pri absencii definície pojmu „pohyb kapitálu“ v Zmluve o fungovaní Európskej únie Súdny dvor priznal informatívnu hodnotu nomenklatúre pripojenej v prílohe smernice Rady 88/361, aj ke? táto smernica bola prijatá na základe ?lánku 69 a ?lánku 70 ods. 1 Zmluvy EHS (?lánky 67 až 73 Zmluvy EHS boli nahradené ?lámkami 73b až 73g Zmluvy ES, ktoré boli nahradené ?lámkami 56 ES až 60 ES), pri?om pod?a jej úvodu zoznam, ktorý obsahuje, nie je taxatívny (pozri rozsudky z 23. februára 2006, van Hilten?van der Heijden, C?513/03, Zb. s. I?1957, bod 39; zo 14. septembra 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C?386/04, Zb. s. I?8203, bod 22; z 11. septembra 2008, Eckelkamp a i., C?11/07, Zb. s. I?6845, bod 38; z 11. septembra 2008, Arens-Sikken, C?43/07, Zb. s. I?6887, bod 29, a z 22. apríla 2010, Mattner, C?510/08, Zb. s. I?3553, bod 19).

16 V tejto súvislosti Súdny dvor, ktorý najmä pripomenul, že na dedenie, ktoré spo?íva v prechode majetku zanechaného zosnulou osobou na jednu alebo viacero osôb, sa vz?ahuje bod XI prílohy I smernice 88/361 nazvaný „Pohyby kapitálu osobnej povahy“, rozhodol, že dedenie predstavuje pohyb kapitálu v zmysle ?lánku 63 ZFEÚ s výnimkou prípadov, ke? sú podstatné prvky dedenia obmedzené na jediný ?lenský štát (pozri v tomto zmysle rozsudok Eckelkamp a i., už citovaný, bod 39 a citovanú judikatúru). Situácia, akou je situácia vo veci samej, ke? osoba žijúca v Belgicku zanechala dedi?stvo neziskovej organizácii so štatutárnym sídlom v Nemecku, pritom nijako nie je situáciou výlu?ne vnútroštátnou.

17 Z toho vyplýva, že ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa vo?ného pohybu kapitálu sa budú uplat?ova? na prípad, akým je situácia v spore vo veci samej.

18 Napokon, pokia? ide o relevantnos? odkazu prejudiciálnej otázky na ?lánok 18 ZFEÚ, ktorý zakotvuje všeobecnú zásadu zakazujúcu akúko?vek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, je potrebné zdôrazni?, že toto ustanovenie sa môže samostatne uplatni? len v situáciách upravených právom Únie, pre ktoré Zmluva o FEÚ nestanovuje osobitné pravidlá zákazu diskriminácie (rozsudky z 21. januára 2010, SGI, C?311/08, Zb. s. I?487, bod 31 a citovaná judikatúra, ako aj z 26. októbra 2010, Schmeltz, C?97/09, Zb. s. I?10465, bod 44).

19 Ke?že ustanovenia týkajúce sa vo?ného pohybu kapitálu, ktoré stanovujú osobitné pravidlá zákazu diskriminácie, sú uplatnite?né, ?lánok 18 ZFEÚ sa uplat?ova? nebude.

20 Treba teda vychádza? z toho, že vo svojej prejudiciálnej otázke sa vnútroštátny súd v zásade pýta, či ?lánok 63 ZFEÚ sa má vyklada? v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava ?lenského štátu, ktorá vyhradzuje výhodu zdanenia zníženou sadzbou dane z dedi?stva neziskovým organizáciám, ktoré majú sídlo v tomto ?lenskom štáte alebo v ?lenskom štáte, v ktorom mal poru?ite? v ?ase smrti skuto?né bydlisko alebo miesto výkonu práce, alebo v ktorom mal predtým skuto?né bydlisko alebo miesto výkonu práce.

O existencii obmedzenia vo?ného pohybu kapitálu

21 ?lánok 63 ods. 1 ZFEÚ všeobecne zakazuje obmedzenia pohybu kapitálu medzi ?lenskými štátmi.

22 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že opatrenia zakázané ?lánkom 63 ods. 1 ZFEÚ ako obmedzenia pohybu kapitálu sú v prípade dedenia také opatrenia, ktoré majú za následok zníženie hodnoty dedi?stva po osobe s bydliskom v inom štáte než ?lenskom štáte, v ktorom sa nachádza dotknutý majetok a ktorý zda?uje dedenie tohto majetku (rozsudok van Hilten?van der

Heijden, už citovaný, bod 44 a citovaná judikatúra).

23 V prejednávanej veci vnútroštátna právna úprava vo veci samej vyhradzuje výhodu zdanenia zníženou sadzbou dane z dedičstva neziskovým organizáciám, ktoré majú svoje sídlo v Belgicku alebo v členskom štáte, v ktorom mal porušiť v čase smrti skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce, alebo v ktorom mal predtým skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce.

24 Táto právna úprava, ktorá spôsobuje, že dedičstvo podlieha vyššej dani, ak je zanechané neziskovej organizácii, ktorá má sídlo v členskom štáte, v ktorom porušiť v skutočnosti nežil ani nepracoval, majú teda za následok obmedzenie pohybu kapitálu tým, že znižujú hodnotu uvedeného dedičstva (pozri analogicky rozsudok Eckelkamp a i., už citovaný, bod 45).

25 Okrem toho, ako zdôraznila Komisia, uplatnenie vyššej sadzby dane na niektoré cezhraničné pohyby kapitálu v porovnaní so sadzbou dane uplatňovanou na pohyby kapitálu v Belgicku môže zneatraktívniť tieto cezhraničné pohyby kapitálu tým, že odradí belgických obyvateľov od toho, aby urobili za svojich dedičov osoby usadené v členských štátoch, v ktorých v skutočnosti nežili ani nepracovali (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. januára 2009, Persche, C-318/07, Zb. s. I-359, bod 38).

26 Takáto vnútroštátna právna úprava je preto obmedzením voľného pohybu kapitálu v zmysle článku 63 ods. 1 ZFEÚ.

O odôvodnení obmedzenia voľného pohybu kapitálu

27 Podľa belgickej vlády rozdielne zaobchádzanie, ktoré vyplýva z valónskej právnej úpravy vo veci samej, je odôvodnené, keďže vzhľadom na cieľ sledovaný belgickou právnou úpravou sa neziskové organizácie, akými sú organizácie vo veci samej, nenachádzajú v objektívne porovnateľnej situácii ako organizácie, ktorých sídlo sa nachádza v Belgicku. Členské štáty musia byť oprávnené jednak vyžadovať, aby na účely získania určitých daňových výhod existovalo medzi neziskovými organizáciami a firmami, ktoré vykonávajú, dostatočne úzke spojenie, a jednak rozhodnúť, aké sú záujmy územného celku, ktoré chcú podporovať tým, že poskytnú týmto organizáciám daňové zvýhodnenia. V prejednávanej veci prináša uvedená právna úprava prospech pre belgický územný celok.

28 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ a článku 65 ods. 3 ZFEÚ článok 63 ZFEÚ nezasahuje do práva členských štátov uplatňovať príslušné ustanovenia vlastných daňových zákonov, ktoré rozlišujú daňových poplatníkov, ktorí sa nenachádzajú v rovnakej situácii, podľa miesta bydliska alebo podľa miesta, kde investovali svoj kapitál, len v prípade, ak tieto ustanovenia nie sú prostriedkom pre svojvoľnú diskrimináciu ani pre skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb v zmysle článku 63.

29 Z judikatúry vyplýva, že na to, aby vnútroštátna daňová právna úprava mohla byť považovaná za zlučiteľnú s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ týkajúcimi sa voľného pohybu kapitálu, je nevyhnutné, aby sa rozdielne zaobchádzanie týkalo situácií, ktoré nie sú objektívne porovnateľné alebo aby bolo odôvodnené naliehavým dôvodom všeobecného záujmu (pozri rozsudky zo 6. júna 2000, Verkooijen, C-35/98, Zb. s. I-4071, bod 43; zo 7. septembra 2004, Manninen, C-319/02, Zb. s. I-7477, bod 29; z 8. septembra 2005, Blanckaert, C-512/03, Zb. s. I-7685, bod 42, a zo 17. septembra 2009, Glaxo Wellcome, C-182/08, Zb. s. I-8591, bod 68).

30 Súdny dvor už rozhodol, že hoci je legitímne, aby členský štát vyžadoval, aby na účely získania určitých daňových výhod existovalo medzi organizáciami, ktoré sledujú niektoré z jeho cieľov verejného záujmu a firmami, ktoré vykonávajú, dostatočne úzke spojenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Centro di Musicologia Walter Stauffer, už citovaný, bod 37), nemôže vyhradiť

prospech z takých výhod iba organizáciám usadeným na jeho území, ktorých ?innosti ho môžu odbremeniť od niektorých jeho povinností (rozsudok Persche, už citovaný, bod 44).

31 Možnosť odbremenenia ?lenského štátu od niektorých jeho povinností ho predovšetkým neoprávňuje zaviesť rozdielne zaobchádzanie s vnútroštátnymi organizáciami uznanými za verejne prospešné a organizáciami sídlacimi v inom ?lenskom štáte, keďže dedičstvo zanechané organizáciám sídlacim v inom ?lenskom štáte, a to aj ak ?innosti týchto organizácií zodpovedajú cieľom právnej úpravy prvého uvedeného ?lenského štátu, nemôže viesť k rozpočtovej kompenzácii. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že potreba zabrániť zníženiu daňových príjmov sa nenachádza ani medzi cieľmi uvedenými v ?lánku 65 ZFEÚ, ani medzi naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, ktoré môžu odôvodniť obmedzenie slobody zavedenej Zmluvou o FEÚ (rozsudok Persche, už citovaný, bod 46).

32 Súdny dvor takisto rozhodol, že ak organizácia uznaná v jednom ?lenskom štáte za verejne prospešnú spĺňa podmienky stanovené na tento účel právnou úpravou iného ?lenského štátu a cieľom jej ?innosti je podpora tých istých spoločných záujmov, takže by mohla byť uznaná za verejne prospešnú v poslednom uvedenom ?lenskom štáte, čo prináleží posúdiť vnútroštátnym orgánom rovnakého ?lenského štátu vrátane jeho súdov, nemôžu orgány tohto ?lenského štátu odoprieť tejto organizácii právo na rovnosť zaobchádzania len z toho dôvodu, že nie je usadená na území uvedeného ?lenského štátu (rozsudok Persche, už citovaný, bod 49).

33 V skutočnosti sa organizácia usadená v ?lenskom štáte, ktorá spĺňa podmienky získania daňových výhod stanovené na tento účel iným ?lenským štátom, nachádza vo vzťahu k daňovým výhodám, ktoré poskytol tento iný ?lenský štát s cieľom podporiť predmetné ?innosti vo verejnom záujme, v situácii porovnateľnej so situáciou organizácií uznaných za verejne prospešné, ktoré sú usadené v poslednom uvedenom ?lenskom štáte (rozsudok Persche, už citovaný, bod 50).

34 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že valónska právna úprava vo veci samej stanovuje ako kritérium pre určenie, či sa má uplatniť znížená sadzba dane z dedičstva, miesto sídla neziskovej organizácie, ktoré sa musí nachádzať v Belgicku alebo v ?lenskom štáte, v ktorom mal porušiť svoje bydlisko alebo miesto výkonu práce. Za týchto okolností, ako vyplýva z judikatúry uvedenej v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku, ak organizácia uznaná za verejne prospešnú spĺňa okrem podmienky sídla ostatné podmienky stanovené valónskou právnou úpravou na účely získania daňových výhod v oblasti dane z dedičstva, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu, orgány tohto ?lenského štátu nemôžu odoprieť tejto organizácii právo na rovnosť zaobchádzania z dôvodu, že nemá sídlo na území uvedeného ?lenského štátu ani ?lenského štátu, v ktorom žil alebo pracoval porušiť.

35 V každom prípade je potrebné konštatovať, že belgická právna úprava vo veci samej neumožňuje dosiahnuť sledovaný cieľ spočívajúci v daňovom zvýhodnení iba tých organizácií, z ktorých ?inností má uvedený belgický územný celok prospech.

36 Uvedená právna úprava totiž tým, že stanovuje ako kritérium pre zistenie existencie úzkeho spojenia s belgickým územným celkom miesto sídla dotknutej organizácie, vedie k tomu, že rozdielne zaobchádza nielen s organizáciami so sídlom na území Belgicka a s organizáciami, ktoré nespĺňajú kritérium úzkeho spojenia s týmto územným celkom, ale podobne aj s organizáciami so sídlom v Belgicku, ktoré si vybudovali alebo nevybudovali úzke spojenie s týmto územným celkom.

37 Zo všetkého uvedeného vyššie vyplýva, že na položenú otázku je potrebné odpovedať tak, že ?lánku 63 ZFEÚ odporuje právna úprava ?lenského štátu, ktorá vyhradzuje výhodu zdanenia zníženou sadzbou dane z dedičstva neziskovým organizáciám, ktoré majú sídlo v tomto ?lenskom štáte alebo v ?lenskom štáte, v ktorom mal porušiť v ?ase smrti skutočné bydlisko alebo miesto

výkonu práce, alebo v ktorom mal predtým skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce.

O trovách

38 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článku 63 ZFEÚ odporuje právna úprava členského štátu, ktorá vyhradzuje výhodu zdanenia zníženou sadzbou dane z dedičstva neziskovým organizáciám, ktoré majú sídlo v tomto členskom štáte alebo v členskom štáte, v ktorom mal poručený v čase smrti skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce, alebo v ktorom mal predtým skutočné bydlisko alebo miesto výkonu práce.

Podpisy

* Jazyk konania: francúzština.